

for blev opdelt i en normal strafferamme på fængsel indtil 6 år og en skærpet straffebestemmelse med en strafferamme på fængsel indtil 10 år for tilfælde, hvor voldtægten har haft en særlig farlig karakter, eller der i øvrigt foreligger særligt skærpene omstændigheder. Desuden blev ordene »samleje med en kvinde« ændret til ordet »samleje«, således at bestemmelsen også kan anvendes på forhold begået over for mænd.

Ændringerne i bestemmelsens strafferamme inderbar bl.a. en tilpasning til det gældende strafudmålingsniveau.

Lovændringen byggede på Straffelovrådets betænkning nr. 914/1980 om voldtægt, brand og røveri. Til belysning af praksis havde Straffelovrådet gennemgået et betydeligt antal voldtægtssager og heraf udledt, at det store flertal af straffe efter straffelovens §§ 216-217 lå på et niveau af maksimalt 2-3 års fængsel, jf. betænkningen s. 32-36. Straffelovrådet fandt det på den baggrund ubetænkeligt at ændre det generelle strafmaksimum for voldtægt, således at der fastsattes en normalramme på fængsel i højst 6 år suppleret med en skærpet strafferamme på fængsel i højst 10 år for særligt grove tilfælde af voldtægt, jf. betænkningen s. 49.

Det var således ikke hensigten med lovændringen at ændre på den dagældende udmålingspraksis, jf. Folketingsstidende 1980-81, tillæg A, sp. 4003.

Straffelovrådet forudsatte, at anvendelsesområdet for straffelovens § 216, stk. 2, skulle være tilfælde, hvor voldtægten efter den hidtidige praksis var bedømt som særlig grov og havde medført en straf, der lå over et niveau af omkring 3-4 års fængsel, jf. betænkningen s. 49-50. Det drejede sig især om sager, hvor der var udøvet vold af særlig farlig karakter. Den omstændighed, at der var tale om flere forhold til samtidig påkendelse, eller at gerningsmanden tidligere havde gjort sig skyldig i en tilsvarende forbrydelse, ville ikke uden videre bringe forholdet ind under den skærpede bestemmelse. Det samme gjaldt andre almindelige skærpelsesmomenter, f.eks. at der var tale om overfald på en ubekendt eller voldtægt begået af flere gerningsmænd i forening.

I praksis har straffelovens § 216, stk. 2, været anvendt i tilfælde, hvor gerningsmanden har truet med kniv eller anvendt særligt farlige greb om halsen, eller hvor gerningsmanden i øvrigt har anvendt særlig grov vold under voldtægten eller forsøget herpå.

I betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse overvejede Straffelovrådet i forbindelse med en generel gennemgang af strafferammerne i straffeloven på ny strafferammerne i straffelovens § 216, jf. betænkningen s. 172. Straffelovrådet fandt

imidlertid ikke grundlag for at foreslå en nedsættelse af normalstraffen på 6 års fængsel. Det fandtes endvidere overvejende betænkeligt at foreslå en nedsættelse af den skærpede ramme fra 10 til f.eks. 8 års fængsel, idet en sådan nedsættelse formentlig ville øge domstolenes tilbøjelighed til at foretrække tidsubestemt forvaring efter straffelovens § 70 frem for tidsbestemt fængsel i visse – ganske vist sjældne – tilfælde, hvor der afsiges dom for flere voldtægtsforhold eller for voldtægt i gentagelsestilfælde.

Straffelovens § 216 suppleres af reglerne i straffelovens § 224 og § 225, hvorefter bestemmelsen i § 216 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til anden kønslig omgængelse end samleje og med hensyn til kønslig omgængelse med en person af samme køn.

2.1.2. Retspraksis

For at belyse udviklingen i strafniveauet i voldtægtssager bad Justitsministeriet den 9. juni 2000 Rigsadvokaten om en redegørelse. Den 15. januar 2001 afleverede Rigsadvokaten sin redegørelse til Justitsministeriet. Redegørelsen, der er optaget som bilag 1 til lovforslaget, viser, at strafniveauet i voldtægtssager generelt faldt i 1970'erne og frem til midten af 1980'erne. Redegørelsen viser endvidere, at der ikke er grundlag for at antage, at der skulle have været et yderligere fald i strafniveauet gennem 1990'erne. Rigsadvokatens redegørelse peger imidlertid på nogle tilfælde, hvor der kan være grund til at se nærmere på, om strafudmålingen ligger på et tilstrækkeligt niveau. Det drejer sig navnlig om sager vedrørende overfaldsvoldtægt, herunder særligt forsøg på overfaldsvoldtægt. Endvidere drejer det sig om sager, hvor voldtægten er begået af flere gerningsmænd i forening.

I Rigsadvokatens redegørelse er det antaget, at strafniveauet for forsøg på overfaldsvoldtægt uden skærpene omstændigheder er 6-9 måneders fængsel og for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt fængsel i 1 år og 6 måneder. Ved overfaldsvoldtægt forstås voldtægt mod en person, som gerningsmanden slet ikke kender eller kun har et yderst perifert kendskab til, og hvor der ikke forud for voldtægten har været samvær af nogen karakter.

En anden type voldtægtssager er kontaktvoldtægt, hvor parterne umiddelbart forinden voldtægten har været sammen på en måde, som kunne være optakten til en seksuel kontakt. Kontaktvoldtægt omfatter endvidere voldtægter, hvor parterne kender hinanden i forvejen, f.eks. naboer og kolleger, uanset om selve voldtægten har karakter af et overfald. Strafniveauet for denne type sager skønnes i Rigsadvokatens redegørelse for forsøg at svare nogenlunde til niveauet for